

ACTA

Reunió del Consell Coordinador del Parc del Montnegre i el Corredor

Data: **Dimarts, 2 de juny de 2020**
Hora: **17:00**
Lloc: **Reunió per videoconferència amb Microsoft Teams**

President: **Sr. Josep Tarin Canales**
Diputat delegat de Mobilitat, Espais Naturals i Prevenció d'Incendis Forestals

Secretària: **Sra. Juana Barber Rosado**
Cap de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona

Assistents : *vegi's annex*

Ordre del dia

1. Aprovació, si escau, de l'acta de la reunió anterior
2. Donar compte dels principals temes tractats a la darrera reunió de la Comissió Consultiva
3. Adaptació dels serveis a la situació provocada per la COVID-19
4. Informe de gestió
 - 4.1. Els efectes dels aiguats de gener i abril
 - 4.2. Principals activitats realitzades
5. Torn de paraules

Desenvolupament de la sessió

Dona la benvinguda als assistents el Sr. Josep Tarin, diputat de Mobilitat, Espais Naturals i Prevenció d'Incendis Forestals, que explica que es va creure convenient no aturar el ritme habitual de les reunions malgrat la pandèmia. Per aquest motiu s'ha optat per fer aquesta sessió telemàticament.

Dit això, passa la paraula a la Sra. Joana Barber, Cap de l'Oficina Tècnica de Parcs Naturals, que dona algunes indicacions per facilitar el desenvolupament endreçat de la sessió i tenir una comunicació tan àgil com sigui possible. Explica que la reunió serà gravada per facilitar la redacció de l'acta i que, qui vulgui, podrà descarregar-se el vídeo.

A continuació, es dona pas al primer punt de l'ordre del dia en el qual s'acorda aprovar l'acta de la reunió anterior celebrada a Sant Cebrià de Vallalta el 14 de novembre de 2019.

Com a segon punt de l'ordre del dia, la Sra. Barber fa un breu resum de la darrera sessió de la Comissió Consultiva, que va tenir lloc el 21 de maig també per videoconferència. Explica que va ser força participada, que l'ordre del dia era similar al d'avui i que els dos temes que van generar més debat van ser els següents:

- El tractament que ha fet el Departament d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya per tal de controlar els efectes causats per l'eruga peluda del suro. Sobre la conveniència o no de fer tractaments es van recollir punts de vista molt diferents.
- La proposta de desenvolupar alguna acció de comunicació i sensibilització dirigida als col·lectius d'usuaris de BTT i vehicles motoritzats (motos i quads) amb l'objectiu d'evitar que la seva activitat provoqui impactes o conflictes.

A continuació, pren la paraula el Sr. Bombí que, com a tercer punt de l'ordre del dia, explicarà com s'han adaptat els serveis del parc a la situació provocada per la COVID-19. Informa que des del 14 de març el funcionament ordinari del personal i els equipaments ha estat molt alterat:

- l'oficina del parc a Vallgorguina es manté tancada i els tècnics i administratius fan teletreball.
- s'ha reduït notablement la presència al parc del personal de guarderia i manteniment; solament han sortit 3 dies per setmana per revisar xarxa viària principal i equipaments o atendre serveis i necessitats bàsiques.
- els punts d'informació així com la resta d'equipaments d'ús públic estan tancats i els aparcaments precintats.
- les activitats organitzades han estat anul·lades, tant les organitzades pel parc (és el cas de les passejades guiades) com les promogudes per entitats privades.
- els programes pedagògics i culturals de la Xarxa de Parcs (Coneguem els nostres parcs, Viu el Parc escolar, Dia Europeu, Parcs i Biblioteques...) s'han intentat readaptar i substituir per activitats virtuals (vídeos, jocs interactius, activitats en línia, ...).
- des de la web i les xarxes socials s'està informant de manera actualitzada dels serveis que s'ofereixen i de les mesures i advertències que cal tenir en compte per accedir als parcs; recomana visitar l'espai FAQS on es recull informació pràctica.
- s'han suspès els tràmits presencials i els terminis de tramitació han estat suspesos o posposats, tot i que el registre electrònic es manté operatiu.

Des del 25 de maig, s'ha iniciat una represa progressiva de l'activitat habitual amb la recuperació de la presència en el territori del personal de guarderia i de manteniment. En canvi, es segueix prioritzant el treball no presencial (telemàtic) pel que fa a tècnics i administratius bé i que, puntualment podran fer treball de camp. Els serveis d'informació i atenció al públic s'aniran adaptant a les disposicions

sanitàries, de mobilitat i a l'afluència al parc, i reobrint a mesura que es puguin garantir unes condicions de seguretat i protecció adequades.

A continuació, el Sr. Bombí, entrant en el quart punt de l'ordre del dia, informa en un punt específic (4.1.) dels efectes dels aiguats de gener i abril. Diu que per la rellevància que han tingut aquests fenòmens meteorològics extrems i l'impacte que han generat, mereixien un tractament diferenciat dins l'informe de gestió. Creu que aquesta mena d'episodis cada vegada seran més freqüents.

Explica que el 2019 ja va ser un any relativament irregular amb sequera de rècord durant el primer trimestre i aiguats durant el mes d'octubre, que van provocar fortes rierades al Maresme. Arribats al 2020, només en cinc mesos ja s'han produït dos episodis de pluja i temporal de vent molt notables. Val a dir que en aquest període ja s'ha recollit gairebé tota la precipitació que normalment sol caure en tot l'any.

El primer episodi, el temporal de llevant Glòria, va succeir del 20 al 23 de gener, amb acumulacions de pluja extraordinàries. En quatre dies precipiten de 200 a 300 mm a la major part del parc, bé i que en sectors com Olzinelles i la carena del Montnegre es van superar els 350 mm. Després de dos dies de pluja abundant, a la matinada del 22 es van enregistrar intensitats molt elevades (més de 20 mm en 30 minuts) que van causar fortes rierades i torrentades que no s'havien vist des dels anys 60. La ventada va ser general i persistent de llevant i gregal, amb ratxes de 70 km/h els dies 20 i 21.

Tot plegat ha causat molts danys. Especialment visibles són les destrosses a la xarxa viària de la qual es mostren imatges. S'explica el que s'ha pogut fer fins ara a bona part dels vials, que no és altra cosa que obrir pas sense fer repassos a fons, en espera d'un arranjamant més acurat. En alguns punts s'han fet intervencions més complexes, com al Pont Blanc de Fuirosos, que s'ha hagut de refer, perquè només n'havia quedat la volta.

El segon episodi d'aiguats es va produir entre el 18 i el 22 d'abril. Sobre el terreny tou ha tornat a ploure abundantment. Pluja persistent i continuada, de baixa o moderada intensitat però gairebé sense interrupcions. Exposa algunes dades: a l'estació de Can Bosc s'han recollit un total de 183,5 mm en 4 dies (el dia 21 hi van caure 118,1 mm, el registre diari més alt de la sèrie de 24 anys); al Montnegre, els registres també són notabilíssims, com els 158 mm de l'estació de la Tanyada.

S'han repetit fortes crescudes a rieres i torrents i la llevantada al final de l'episodi ha provocat caigudes d'arbres arreu. Es mostren imatges d'esllavissades, arbres caiguts, embassaments plens de sediments i, també d'alguns dels treballs que s'han hagut de fer amb urgència per recuperar la connectivitat en punts i trams estratègics de la xarxa viària del parc.

En resum, s'han fet nombroses intervencions, però encara queda pendent moltíssima feina per deixar la xarxa viària en condicions. Tot això s'ha vist agreujat pel context generat per la COVID-19, que no ha permès disposar del personal habitual sobre el terreny i que, en un altre ordre de coses, manté en suspens la tramitació d'un projecte global d'arranjament de camins que, quan es pugui executar, permetrà dur a terme millores a molts vials del parc.

Tractat aquest punt específic referent als aiguats, el Sr. Bombí, presenta l'informe de gestió per donar compte de les principals activitats realitzades durant els darrers mesos (punt 4.2. de l'ordre del dia).

Començant pel **programa de conservació**, informa dels treballs de restauració del jaciment ibèric del Turó del Vent (Llinars del Vallès) que s'han dut a terme en el marc del conveni amb l'Obra Social de la Caixa. Explica els treballs realitzats, mostra imatges del jaciment i destaca la importància que havia tingut com a nucli d'activitats econòmiques i comercials des del s.V al s.II aC. Diu que enguany es durà a terme una nova fase (consolidació de la muralla) i es dissenyaran plafons explicatius. També s'han fet una actuació de conservació al dolmen de Ca l'Arenes.

A continuació informa sobre el seguiment de l'eruga peluda i els seus efectes així com del tractament aeri de control que ha fet la Generalitat. Comenta que aquest tractament realitzat amb helicòpter ha generat nombroses notícies i un cert debat mediàtic, sobre tot a les xarxes socials.

A la darrera reunió del consell ja s'havia parlat de la *Lymantria dispar*. Es tracta d'una papallona autòctona defoliadora de suros, alzines i altres arbres, amb un comportament cíclic explosiu, que l'any 2019 va causar fortes afectacions al Montnegre i el Corredor (unes 2.000 ha). Malgrat l'alarma que generen les defoliacions, la majoria d'arbres tornen a brotar. Els episodis epidèmics solen durar 3-4 anys fins que la població entra en regressió (per la proliferació de parasitoides, predadors com l'escarabat lluent,...).

L'any passat es va fer seguiment utilitzant imatges satèl·lit i aquesta primavera s'ha fet monitoreig sobre el terreny per avaluar la densitat de postes i el grau de depredació d'aquestes. Aquests treballs s'han dut a terme conjuntament amb la Generalitat, l'Oficina Tècnica de Prevenció d'Incendis i l'Associació de Propietaris del Montnegre i el Corredor.

El tractament amb helicòpter, que es va fer durant el mes de maig, tenia per objectiu reduir les defoliacions, els seus efectes en els arbres i els perjudicis econòmics derivats en el sector del suro. Explica que el producte biològic utilitzat (*Bacillus thuringiensis*) té una persistència de 7-10 dies i afecta les larves d'altres lepidòpters que es troben en estat larvari a les zones tractades.

Per tal de minimitzar els efectes no desitjats, el parc va condicionar el seu informe a l'exclusió de les zones crítiques per a la reproducció de rapinyaires (que podrien abandonar les niuades a conseqüència dels vols aeris). També es van excloure del tractament les finques públiques per poder avaluar l'efectivitat del tractament i les seves repercussions sobre determinats processos ecològics. Es mostra el mapa de les zones de tractament i de les zones excloses.

En relació a la prevenció d'incendis forestals, explica que, com en anys anteriors, el Pla d'Informació i Vigilància (PVI) en el Parc del Montnegre i el Corredor estarà coordinat per l'Oficina Tècnica de Prevenció Municipal d'Incendis Forestals de la Diputació de Barcelona. La campanya d'aquest estiu es desenvoluparà del 12 de juny al 31 d'agost i l'horari de vigilància anirà de 12:30 a 19:30 h. Les condicions meteorològiques semblen favorables per les precipitacions acumulades.

El dispositiu, que s'afegeix als efectius habituals del parc, serà molt similar al de l'any passat. Es comptarà amb 8 unitats mòbils en vehicles tot-terreny i 2 punts de guaita situats a les torres de Miralles i del Turó Gros del Montnegre. Els Bombers de la Generalitat mantindran operatiu l'heliport d'estiu de Can Bosc (Dosrius) com a base d'un helicòpter bombarder però, en canvi, deixaran fora de servei la seva torre de guaita del Corredor.

Passant a donar compte de les principals activitats dutes a terme en el marc del **programa de desenvolupament sostenible i benestar de la població local**, el Sr. Bombí informa sobre la celebració d'una jornada tècnica sobre pasturatge a Fogars de la Selva el 31.01.20. Arran de l'estudi sobre ramaderia extensiva encarregat a l'Associació de Propietaris del Montnegre i el Corredor, la mateixa associació amb la col·laboració del parc va organitzar aquesta trobada que fou molt participada aplegant 29 assistents.

Al llarg de la sessió va quedar ben clar que la presència de ramats proporciona diversos beneficis ambientals i no solament en relació a la prevenció d'incendis forestals. El manteniment d'espais oberts i els paisatges en mosaic, tenen una incidència clau en la conservació de la biodiversitat. També es va posar de manifest que hi ha pocs pastors, que aquests tenen dificultats en el seu relleu generacional i molts problemes per aconseguir fer viables econòmicament les seves explotacions.

Es va tractar sobre com es podien fer compatibles la gestió forestal i l'aprofitament ramader dels boscos, de la importància la comercialització de la carn per poder garantir una mínima rendibilitat de les explotacions i de possibles mesures o propostes de millora i suport que es podrien implementar.

Posteriorment a aquesta jornada (a la qual, per qüestions d'horari, no havien pogut assistir una bona part dels pastors) es va fer una trobada amb ells a l'oficina del parc a Vallgorguina, en la qual els ramaders van decidir estudiar la possibilitat d'associar-se. Es considera molt positiva aquesta iniciativa del sector, que pot facilitar l'obtenció de suport tècnic i econòmic de les administracions públiques.

Referint-se a les subvencions a particulars, empreses i entitats culturals, s'exposen les principals novetats a les bases aprovades per a l'any 2020. El més notori és que, en les línies destinades a explotacions agrícoles i ramaderes, a explotacions forestals i per instal·lacions de biomassa i estalvi energètic, l'àmbit de aplicació (fins ara es limitava a l'interior del parc) s'amplia a tot el sòl no urbanitzable dels municipis de menys de 5.000 habitants i que tenen almenys el 20% del terme dins el parc. Aquest criteri es podrà aplicar a Fogars de la Selva, Sant Iscle de Vallalta, Vilalba Sasserra i Vallgorguina.

Una altra novetat és que en els ajuts a explotacions agrícoles i ramaderes, com ja succeïa amb els destinats a entitats culturals, no s'aplicarà el criteri d'exclusió per haver rebut una subvenció en el darrer any. També beneficia als sol·licitants d'ajuts destinats a reparar danys causats per fauna.

Passant a tractar els assumptes relacionats amb el **programa d'ús públic i educació ambiental**, es dona compte de diverses millores executades als equipaments del Corredor en el marc del conveni (que enguany finalitza) amb l'Obra Social de la Caixa:

- arranjament i ressebra de talussos i accessos al Santuari del Corredor
- adequació de l'aparcament per a persones amb discapacitat i l'accés adaptat al Santuari del Corredor
- ressebra de gespes a l'Àrea d'Esplai del Corredor
- instal·lació de pantalles d'ocultació dels bidons de residus al Campament Juvenil

Així mateix, mostra imatges del desfibril·lador que s'ha ubicat al Santuari del Corredor i informa sobre la columna de recàrrega per mòbils i bicicletes elèctriques instal·lada al nucli urbà de Vallgorguina (que també incorpora un desfibril·lador i pot donar senyal *wifi*).

A continuació, el Sr. Bombí explica que, com s'havia comentat en anteriors reunions i amb l'objectiu de fer front a conductes inapropiades d'alguns usuaris de BTT, motos o quads, s'havia acordat implementar des del parc diverses mesures com ara més actuacions de control, augmentar la pressió informativa (generant nous materials i productes com fulletons, notícies, senyalització...), així com estudiar fórmules per a la regulació de la circulació a la xarxa viària. Totes aquestes accions es van incorporar al programa d'actuacions de l'any 2020 i, en la mesura en què ha estat possible, s'està treballant per avançar en les diferents línies proposades. D'altra banda, cal tenir present que el context generat per la COVID-19 ha modificat substancialment els hàbits dels usuaris del parc durant aquests mesos. Explica que en el marc de la Comissió Consultiva es segueix treballant en recollir idees de les entitats per dissenyar alguna acció d'informació, sensibilització o debat que integri els col·lectius destinataris.

Finalment, per acabar amb l'informe de gestió, informa de la celebració de la IV Trobada d'Estudiosos dels Parcs de la Serralada Litoral Central (VIII del Parc del Montnegre i el Corredor). Es va fer a Vallgorguina els dies 20 i 21 de novembre i va comptar amb un total de 93 assistents, havent-s'hi presentat 47 comunicacions. Destaca la bona qualitat de les aportacions i manifesta la seva satisfacció per la notable participació de personal tècnic i de guarderia del parc, que demostra la seva implicació en les tasques relacionades amb la conservació.

Una vegada presentat l'informe de gestió, s'obre el torn de paraules corresponent al cinquè i darrer punt de l'ordre del dia:

El Sr. Josep Pena, explica que, tal i com s'ha explicat a la presentació, s'han fet tractaments de control de la *Lymantria* perquè es preveia un episodi de més defoliacions, amb l'alarma social que això genera i amb afectacions a la producció i la qualitat del suro. Diu que aquest any s'han multiplicat per tres la superfície de boscos tractats en relació a l'any 2019, quan es va aplicar a 2.000 hectàrees. Enguany se n'han tractat 6.000 a 14 municipis de la Selva, el Vallès Oriental i el Maresme. Agraïx la bona coordinació que hi ha hagut amb el parc.

A través del xat de la reunió es demana poder disposar de la presentació. El Sr. Rasche informa que en breu estarà penjada i disponible a la web del parc. Tota manera, si algú té interès i ens ho demana, li enviàrem per correu electrònic.

Tot seguit pren la paraula la Sra. Sílvia Garrido que sol·licita que les notificacions a l'Ajuntament de Dosrius relacionades amb el programa Viu el Parc s'enviïn a la regidoria de Cultura o a ella directament. El Sr. Bombí en pren nota perquè es resolgui.

Intervé el Sr. Joan Mora, que pregunta sobre el que s'ha dit de la torre de guaita del Corredor. Respon el Sr. Bombí explicant que, efectivament, des de Bombers s'ha fet un comunicat en el que es diu que quedarà sense personal i no estarà operativa enguany. No és el cas de les altres dues torres de guaita (Turó Gros i Miralles) que seguiran funcionant. Aquestes van ser cedides fa anys i segueixen gestionades per l'Oficina de Prevenció d'Incendis de la diputació.

Arribats a aquest punt, el Sr. Martí Pujol, manifesta que caldria valorar l'ampliació del tractament per la *Lymantria* al massís del Corredor per evitar que s'hi estengui. Agraïx a la Generalitat i al parc els esforços que es fan pel seu seguiment i control. Comenta que l'alzina gran de Can Farrerons quedarà ben defoliada enguany. El Sr. Bombí diu que si això es repetís l'any vinent podria debilitar-se i que potser convindria fer un tractament individualitzat d'aquest arbre monumental des de terra.

En relació al tancament de la torre de guaita del Corredor, la Sr. Garrido considera que és important per Dosrius i el seu entorn. Pregunta si s'hi pot fer alguna cosa i a qui es podria adreçar. El Sr. Pena diu que aquest assumpte depèn del Departament d'Interior i que li pot facilitar el contacte de l'interlocutor adient.

I essent les 18:05 h, sense haver-hi més intervencions ni temes que tractar, el Sr. Tarin agraïx l'assistència als participants i dona per finalitzada la reunió del Consell Coordinador del Parc del Montnegre i el Corredor.

ANNEX: Relació d'assistents a la reunió
Membres del Consell Coordinador

Diputació de Barcelona	Sr. Josep Tarin Canales	Diputat delegat de Mobilitat, Espais Naturals i Prevenció d'IF
	Sra. Juana Barber Rosado	Cap de l'OT de Parcs Naturals
Generalitat de Catalunya	Sr. Josep Pena Sant	Director Serveis Territorials BCN DARP
	Sra. Mª Mercè Santmartí Miró	Directora Serveis Territorials BCN DTS
Ajuntament d'Arenys de Munt	Sr. Jordi Maimí Girbal	Regidor
Ajuntament d'Argentona	Sr. Josep Arenas Ponsa	Regidor
Ajuntament de Calella	Sr. Albert Torrent Vivancos	Regidor
Ajuntament de Dosrius	Sra. Sílvia Garrido Galera	Alcaldeessa
Ajuntament de Fogars de la Selva	Sr. Josep Vilà Camps	Alcalde
Ajuntament de Llinars del Vallès	Sr. Martí Pujol Casals	Alcalde
Ajuntament de Mataró	Sr. José Antonio Ricis Saavedra	Regidor
Ajuntament de Palafolls	-	
Ajuntament de Pineda de Mar	Sra. Ma. Assumpció Massaguer	Cap de Territori i MA
Ajuntament de St. Andreu de Llavaneres	Sr. Jordi Roldós Sala	Regidor
Ajuntament de Sant Cebrià de Vallalta	-	
Ajuntament de Sant Celoni	Sra. Patricia Rodríguez Pedraja	Regidora
Ajuntament de Sant Iscle de Vallalta	-	
Ajuntament de Sant Pol de Mar	Sra. Isabel Llari Joya	Regidora
Ajuntament de Sant Vicenç de Montalt	Sr. Josep M. Gelonch	Tècnic
Ajuntament de Santa Susanna	Sr. Joan Solà Vila	Regidor
Ajuntament de Tordera	-	
Ajuntament de Vallgorguina	Sr. Joan Mora Alsina	Alcalde
Ajuntament de Vilalba Sasserra	Sr. Joan Pons Fiori	Alcalde

Consells Comarcals convidats

CC del Maresme	excusat	
CC de la Selva	Sr. Francisco Pastor Nuñez	Conseller
CC del Vallès Oriental	-	

Altres assistents

Sra. Rosa Busqué Bonamusa	Cap de Projectes de Serveis Territorials de l'Aj. de Mataró
Sra. Elena Fernández Rodrigo	Tècnica MA Ajuntament de Sant Pol de Mar
Sr. Jordi Padrós Selma	Coordinador d'àmbit d'Espais Naturals DB
Sra. Judith Toronjo Nofuentes	Assessora de l'Àrea d'Infraestructures i Espais Naturals DB
Sra. Àngels Palacio Pastor	Gerent de Serveis d'Espais Naturals DB
Sr. Quique Rasche Villanova	Cap de la Direcció Territorial Oriental DB
Sr. Antoni Bombí Arnau	Director del Parc del Montnegre i el Corredor